

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr.

Indúlt: Kedden, September' 2-dikán, 1834.

19.

N A G Y B R I T A N N I A.

A' Felsőház Aug. 15-kán tartatott Ülésében, Londonderry Marquis felkelt, és némelly felvilágosítást kívánt Lord Melbourne-tól, Spanyol Ország, és Portugallia felett. „Néhány nappal ez előtt ügymond, a' nemes Viscount azt mondotta vólt, hogy a' Kormány nem akar a' Spanyol háborúba belé avatkozni. Azólta hallottam, hogy Caradoc Oberster, Rodil Generalnak főszállására küldetett legyen. Ez annyival inkább különös, mivel a' Félisziget ügyében semmit sem találok, a' mi a' Kormányt arra birhatta volna, hogy Brittus tisztet hasonló utasítással bizzon meg. Ez a' tisztt az igaz, az Antverpia-i ostrom ideje alatt hasonló helyzetben vólt, de nem is úgy vólt ám ott a' dolog, mint most Spanyol Országban, Rodil Generalnak főszállására, egyedül olly tzből küldethetik Brittus tiszt, hogy magát a' háborút viselő Hatalmasságok dolgába beléavassa. Azt is szeretném tudni a' nemes Viscounttól, vallyon a' Kormány részt vett e' a' Dom Pedro által Lisbonában parantsolt jószág elszedésében? A' háború megszűntekor Amnestia hirdettetett, és még is a' Miguelisták, minden kegyelem nélkül megfosztattak jószágaiktól. Reménylem, ez iránt vizsgálat fog tétetni. Nekem egy íróvány vagyon kezemben, mellyből kiséül, hogy a' Brittus kereskedők elszedett jószágok értéke 100,000 font sterlinget tézen. Mind ezt Dom Pedro nak Liszbonában lévő új törvény. Udvara szedte el, 's a' szegény meg-

fosztattak még tsak fellyebb sem vihették ügyöket, mint az előtt az Admirali Törvényszékhez. A' követnél tétett ugyan nehézség, de minden siker nélkül. A' nemes Viscount, ebben a' részben, bizonyosan tekintelbe venni, a' kereskedők jussokat, máskülömben, a' legközelébbi Ülésben egy javallattal állok elő. Lord Melbourne: Nem mondtam én az előtt sem, hogy a' Kormánynak szándéka lett legyen a' Spanyol háborúba avatkozni. Caradoc Oberster, valósággal elküldetett, Rodil General főszállására, mivel a' Spanyol háború jelenleg olly nagy fontosságú Nagy Britanniára, sőt egész Európára nézve, hogy az iránt hiteles tudósítások felette szükségesek legyenek, 's ezért küldötte el a' Kormány az Oberstert, nem más tzből. A' mi Lisbonában, a' jószág elszedéseket illeti, arról semmit sem tudok: nem akarom állítani, hogy nem történt, tsak, hogy vélem semmi sem közöltetett. Igaz, hogy a' Portugalliai Regens Amnestiát hirdettetett, de végrehajtásáról nem hallottam, és szeretném, ha a' nemes Marquis ebben a' dologban felvilágosítana. Londonderry: A' nemes Viscountnak talán alkalmatosnak tetszenék azt visszahúzni, a' mit már egyszer kimondott, úgy de az Oppositio oldalón nagy benyomást tett azon nyilatkozás, hogy a' Kormány, a' Spanyol háborúba nem szándékozik beavatkozni. Én azt állítom, folytatá, hogy egy Brittus tisztnek meghitelte-tése Rodil seregénél, ellenséges lépés legyen Don Carlos ellen: mert

ha csak, mint mondják, azért küldett el, hogy nyomos, és sebes tudósítást hozzon, miért nem küldött a' Kormány egyszersmind Don Carlosnak, vagy Fő Generáljának főszállására is követet? Ha jól vagyok értesítve, a' Kormány most egészen a' beavatkozás útján van. Hallottam, hogy a' Tanais megül, fegyvereket küldöttek a' Királyné számára; ha ez úgy van valósággal, miért nem mondja azt ki nyilván a' nemes Viscount? Bársak a' jelen Igazgatóság ne bánna olyan rosszszul Spanyol országgal, mint az ez előtt való Portugalliával bánt volt. Bársak ne serkentené színlelt neutralitással a' Carlistákat, mint az előtt a' Miguelistákat, és ne hagyná utolsó pertzig a' háború folytatását! Bézárólag jelentem, hogy legközelebbi Ülésben, a' Portugalliában lévő Brittus hajók elfoglalására fordítom a' Ház figyelmét. Wellington Hertzeg azt jegyezte meg, hogy ő Melbournet úgy értette, hogy a' négy Hatalmasságok Tractatusok már végét érte, a' mennyiben a' tzel, a' mellyért köttetett, immár teljesült: úgy, de a' nemes Viscountnak mai nyilatkozása ellenkezőt bizonyít, mivel egy seregnek főszállására nem szoktak tisztet küldeni, hanem ha azért, hogy megmutassuk, melly szerint szövetségese légyünk azon Hatalmasságnak, melly azt a' sereget tsatamezőre szállítja. Evvel vége volt a' vetélkedésnek, 's még több biliek is olvastattak fel harmadszor, és helyben hagyódtak.

(Times.) A' legközelebbi Ülésben, 102 javallat hirdettetett ki az Alsóházban felveendő; így a' többek közt Duncombe azt javalja, hogy az Alsóház, a' Pairek, Praelatusok, és Lordhadnagyk beavatásokat a' Parlamentalis választásokba, sikeresebben akadályoztassa meg mint eddig: Villiams Oberster,

ter, hogy Ő Felsőge kérettesék meg, parantsolná meg Oxford, és Cambridge Univerzitasoknak, ne mondassák azokkal, kiket ezen főiskolákban fellyebb vinni akarnak: „En bóna fide vagyok az Angoly Egyháznak tagja.“ Ewart Ur, hogy az Alsóház minden estve legalább 12 óraker végezze Üléseit, sőt O'Connell már 8-orkívánta felfüggeszteni: a' General ügyvéd, hogy törültessék el ezentúl az adósoknak tömlöztöztetések, kivévén, ha tsalárdság jött közben, és a' hitelezőket, és adósokat illető törvény javitassék meg. Vard Ur, hogy Irlandban a' Protestans Egyház vétessék vizsgálat alá, és a' most élő papoknak halálok után úgy változtassék meg, hogy a' Cath. felekezet tartós könnyebbülést nyerjen. Dugdale Ur, hogy külföldi pántlikáktól a' vám felemeltessék. Villiams Oberster, hogy a' népnek abbéli kérése, hogy a' kenyér oltsóbb legyen, halgattassék meg, és a' pályinka főzés Nagy Britanniában, és Irlandban tiltassék meg, mert különben az erköltsiség felette sokat szenved. Handy Ur, hogy a' választásokra nézve hozott törvények javításának meg: Bish Ur: kérettesék meg Ő Felsőge, hogy ollykor ollykor Udvar, és Parlamentet Irlandban is tartson. Young Ur: vizsgáltassék meg a' Brittus hajózásnak állapota, mivel leginkább ettől függ Nagy Britanniának jólléte: Buckingham: a' részegséget illető törvények keményitessenek meg, hogy a' vétek, és szegénység imez főforrása bédugasék. Vhalley: töröltessék el az örökös Pairség. Ewart: A' Királyi Akademiának állapota, és befolyása a' művészetre, vizsgáltassék meg, 's azon kérdés, vallyon tzélerányos legyen e' jelen Statutumait kiterjeszteni, vagy megváltoztatni, fejtessék meg. Slaney: Nagy városok körül, nagy tért kell hagy-

ni sétálóhelyekre. **Buckingham**: akadályoztassék meg a' párviadal. **Robinson**: az adózás állapota, és az adó beszédésének módja vizsgálta. **Mackenzie**: nagyobb gondot kell fordítani Skotziában a' nép oktatására. **Buckingham**: törültsék el az a' törvény, melly szerint, minden — Nagy Britanniában megjelenendő könyvből, egy-egy példány, 11 köz könyvtárba ingyen adattassék, — **Poulter**: a' vasárnap megtartására jobban kell ügyelni. **Fancourt Major**: a' veszzözést a' katonaságnál egészen el kell törölni. **Reppon**: a' Püspököket fel kell szabadítani bírói, és törvényhozói köteleességek alól, hogy Megyékben nagyobb gondot fordíthassanak a' lelkek idvességére. **Buckingham**: Azon kell lenni, hogy a' Királyi tengeri erőnél elegendő számmal legyenek hajósok, és hogy a' veszzözést, itt is, mint a' száraz földi katonaságnál el kell törölni. **Ponlett Scrope**: dolgot kell adni a' szegényeknek, és nyomorúságokon enyhíteni. **Grote**: A' parlamentális választások, ezentúl golyóbizóság által történjenek. **Pense**: olly eszközről kell gondoskodni, mellyek által a' köszénégető hegyekben a' gyakori szerentsétlenségek eltávoztassanak. **Evans Oberster**: az ablak adók törültsenek el. **Divett**: Az Egyházadók Angliában, és Valesben törültsenek el. **Took**: Kérettsék meg Ö Felsőge, a' Londoni Universitásnak egy szabad levél adására minden megszorítások nélkül, kivévén, hogy Theolog. gradus kinevezésére ne legyen jussa. **Vilks**: a' Protestans Dissenterek nehézségeiket el kell háritani, és megfontolni, vallyon nem volna e' jobb Londonban, vagy másutt, még egy, vagy több Universitásokat állítani? **Villiams Oberster**: Hatalmaztassék meg a' Nagy Britanniái Királyiház, An-

goly familiákkal házassági szövetségre lépni. **Evart**: A' kelet Indusi természetvényekre vetett vámok, egyenlők legyenek az angol természetvényekre vetett vámokkal, és hogy a' levél tolvajokra, és templom ragadozókra hozott halálos büntetés szünjék meg. **Halcomb**: A' Brittus halászatra hozott törvények javíttassanak meg. **Ingilby**: a' polenta adó törültsék el. **Vilks**: Oxford, és Cambridge Universitásoknak viszonyai vizsgálta. **Lyall**: Vétessék fontolóra, vallyon a' hajókázási törvények változtatása tzel-erányos legyen e'? **Codrington**: Jegyeztessenek fel azon tiszték, kik 1790 óta félzsöldjoktól megfosztattak, 's ezen Jegyzék tétessék a' Ház elibe. **O'Reilly**: Irlandban Cath. templom építtessék.

O'Connell Ur 14-dikén **Vaterford**, és **Cork** kon keresztül, a' **Derrynan** éba érkezett. Nagyon féla' **Cholerától**, és azért elkerülte **Dublint**, a' hol az epemirigy kiütött.

(**Morning Chronicle**.) Ugy hiszük, hogy a' Kormány végre elhatározta határozottabb rendszabások elővételeit, tsak hogy egyszer szüntesse azon háborút, melly a' pyrenaei félszigetet olly régen szaggatja, és melly azon Ország újaszületésének annyi akadályokat tessen ellenébe. Most nem mondhatunk többet a' dolgról, de azt hisszük, hogy a' tzelba vett rendszabások, a' fellyebb említett szándéknak meg fognak felelni.

(**Globe**.) A' mint mondják, a' négy-szeres Egyesség kijebb terjesztetett, 's Nagy Britania, és Frantzia Ország Miniszterei által, aláíratott. Ez ugyan nem egészen bizonyos, de még is okunk vagy on hinni, hogy némelly pontok megújítottak, mellyek mintegy magyarázatjai az eredeti Egyességnek.

Chester ben jelenleg törvényes

vizsgálat véletelt elő, bizonyos Ash-tonnak megölettetése felől. Ez azt gyaníttatja, mintha a' mesteremberek egyesülete által, vesztegettetett volna meg a' gyilkos. A' meggyilkoltatott, egy szövő műhelynek birtokosa volt. Szombaton bizonyos Scholefield nevű a' Chesteri kastélyba hozattatott fogva, kiről az mondatik, hogy a' gyilkost 10 font sterlinggel kifizette légyen. Még más személyek is befogattak azon gyanúból, hogy a' gyilkolásban közbenveve részt vettek vólt.

SPANYOL ORSZÁG.

A' Morning Chronicle eképpen rajzolja a' Spanyol jelen Minisztereket. Martinez de la Rosa középszerű talentomú férjfiú: igaz, hogy földieki nagy literatornak tartják, de külföldi Kritikusok 1828-ban 29-ben és 30-ban Párisban megjelent munkáit, hidegnek, erő nélkül valónak, és közönségesnek tartják: minden iroványai-ban alig találhatni egy merész, vagy új gondolatot. A' Cortesek közt úgy ragyogott, mint ékesen szólló. Folyóan beszél, és tisztán, a' vitatásban ügyes, beszédjét jól el tudja rendelni, 's ha tűzbe jön, nagy érzést mutat, 's tudja halgatóit indítani. Ezek valóban nem közönséges tulajdonságok, de egy értelmes, 's figyelmes halgató, retorikai ömledezéseiben, tsak hamar észre fogja venni a' Status férjfiúhozilló belátás, és állandó principiumok hiányát. Characterére nézve igen szeretetre méltó, és derék, de túl a' rendin hiú, tele előítéletekkel, s' következőképpen makats. Az Arisztocratiához hajlik, nem azért, mintha ahoz kívánna számláltatni, mert inkább kevély alacsony származására, hanem hízelkedik az neki, hogy nagyszármazású Urak, és Aszonyok részt vettek sorában. Ilyen most Spanyol ország első

Minisztere. Midőn a' Kormány, kezére jutott, azonnal bizonyosságát adta, hogy azokhoz tartozik, kik semmit sem tanultak, 'és semmit sem felejtettek el. Ő tetétől talpig az, a' mit a' Frantziák hommede coterienak neveznek. Ugyan azon férjfiaktól, kik 1822-ben társai vóltak, van most is körül véve. Moscoso régi társát hívta maga mellé. Ez az utóbbi belső Miniszterré lett, a' mi vólt 1822-ben is. Tsekély tudományú férjfiú, kevély, vissza taszító szokású, nyers, előítélettel telyes, a' száműzésből nem régen visszatért Constituzionalistáknak halálos ellensége. Tudva van, hogy nem régen így szólott Gróf Torreno barátjához: „Addig nem nyugszom, míg le nem rázom nyakamról ezen jövevényeket.“ Akkor felelé a' Gróf, rajtam kezdje az Ur, mert én is jövevény vóltam.“ Garelly Justiz Miniszter, derék értelmes férjfiú, Vallásos érzelmű Jansenizta. Miniszterialis pályáján, Gróf Torrenot kivéven, legliberalisabbnak mutatta magát. General Zarco del Valle a' jelen Miniszterek közt legkevésebbé kedves. Van ugyan talentoma, de nints principiuma. Mint ellenség, udvari ugyan, de engesztelhetetlen. Alájában, és méltán, Marquis de las Amarillas eszközének tartatik. Figueroa tengeri Miniszter felől alig tudnak valamit: öreg ember, és nem Constituzionalista. Gróf Torreno az új Finanzminiszter, minden kétségkívül a' legpopulárisabb talentomú minden Miniszterek között. Ő Angliában is elégé esmeretes. 1808-ban még igen fiatal korában, Visconde Matarrósa tizim alatt, az Astúriai Juntának Agense vólt, 's ezen tulajdonságban a' Spanyol Insurgenseknek első Deputatusa akkor, midőn a' Nemzet Napoleon ellen felkelt. Canningnak tsak hamar bizodalmas barátja lön, 's az maradt

egész haláláig, principiumai mind a' mellett meg nem egyeztek azon Tory Statusférjfitéival. Gróf Torreno nagy talentumú, és energiájú. Mint Miniszter ugyan még nem próbálkozott, de 1810-ben és 1820-ban úgymint a' Cortesek tagja felemelkedett. Ékesen szólása nagyobb, mint társaié, literariai híre enyészik, politikai béléltása az Európai viszonyokba, mind practicaí, mind theoreticaí tekintelben nyomos. A' külföldön, hová költözött, a' nélkül, hogy halálra, vagy jószágának behúzására ítéltetett volna, hív maradt politikai kinézetéhez. Mina Generalnak barátja, és tanácsadója volt, az alatt, míg Martinez szüntelenül a' Spanyol követségénél látogatásokat tett. Az alatt, míg ez a' Literaturával foglalatokodott, amaz, hazájának javát előmozdító eszközökről gondoskodott. Ferdinánd betegsége, és az ebből következő rendszabások után, visszatért Spanyol Országba, a' Király halála után pedig Madridba. Eleinte legalkalmatosabbnak tartatott a' Mintszteriumra, de azután még is Martinez de la Rosa lett első Miniszterre, 's Torreno el nem fogadta a' helyet, melly neki ezen Miniszteriumban ajánlatott. Azólta úgy tekintetett, mint az Oppositio szónoka a' Corteseknél, és választása bizonyosnak tartatott: azomban a' választások előtt kevéssel, minden várakozás ellenére, Finantz Miniszterre lett. Ez a' történet mindenkit bámulásra gerjesztett, mert sokkal kevélyebbnak tartották, sem hogy olly Miniszteriumba lépjen, melly nevét nem viseli. Elég különös, és azt is hiszik még mindég, hogy most is Oppositziót formál a' Cabinet többsége ellen. Mitéljai légyenek, nehéz kitalálni. Némelyek azthiszik, hogy a' Miniszteriumot, mellynek ő is tagja, akarja megbuktatni, és így, valamint Zea, Burgos

társa által, és Burgos, Martinez de la Rosa által, helyeikből kimozdítottak, úgy fogja majd Gróf Torreno is, társainak az ajtót mutatni, 's a' Kormányt magához ragadni.

(Moniteur.) Egy — Bayonnéból érkezelt Telegrafi tudósítás jelenti, hogy Don Carlos, Bermeoban tartózkodik. Rodil, ugyan azon napon Marquinából utánna indult 7000 fegyveres emberrel. Jaureguy 3000 emberrel, Durangóból, Echarriba ment.

(Gazette de France.) Don Carlos 12-kén Onnatéban volt, 's ugyan akkor nap, General Villareal Comandója alatt, 4000. Alavesi, Casztíliaába rukkolt, hogy ott Merinovával egyesüljön.

Nicolas Maria Garelly, Justiz Miniszter, a' Királynéhoz következő tudósítást küldött, melly Ő Felségének parantsolatjára a' Cortesek elibe terjesztetett határozás végett: „Felséges Aszszony! Van szerentsém Felséged elibe terjeszteni minden — Don Carlosot illető iroványokat, továbbá egy kivonatot az Országtörvényeiből, és egy felsőbb politikának indító okait, mellyek szerint a' dolgok minden személyes tekintet nélkül, hirteleni orvoslást kívánnak. „Ő Felsége VII dik Ferdinánd, Felségednek idvezült Férje, felszöllította volt Don Carlosot, tenné le a' hódolás esküjét, Donna Isabella, mint törvényes Korona örökös hűségére. Ő Magassága tagadó feleletet adott, és egy — Romalhaból Portugalliában Apr. 29 ről 1833-ban költ felszöllítást botsátott ki, mellyben következő helyek fordulnak elő: „Lelkiesméretem, és betsületem meg nem engédik. Nekem olly igazságos jussom vagyon a' thrónusra, abban az esetben, ha felül éllek, és férjfi magzatot nem hagysz magad után, hogy

avval fel nem hagyhatok. Ezen jussokat én a' Mindenhatótól nyertem, a' midőn engem jelen állapotomban teremlett, 's egyedül tsak ő foszthat meg azoktól, az által, ha Néked sérjfi örökösöd nem marad." Midőn a' Király látta a' makatságot, elakarta kerülni a' kárhozatos befolyást, mellyet a' Prinznek Portugalliába való tartózkodása okozott: azért Máj. 6 kán 1833-ban megengedetett a' Prinznek, hogy az Egyházi Statusokba mehet, egyszersmind egy fregatt parantsolatjára rendeltetett. Ez az okosságon épült rendszabás tsak arra szolgált, hogy a' roszzsúl tanátsolt Prinzet makatságában megerősíse. Felelete oda ment ki, hogy a' Királynak majd írni fog, de elebb a' dolgot fontolóra veendi. Azonban 13 kán azt írta, hogy hajóra ül, miután Madridban ügyét elrendelte: mivel pedig most Lisbonában az epemirigy uralkodik, vakmerőség vólna oda menni. Máj. 20-kán a' Spanyol követ által a' Lisbonai Udraron azt javallották néki, hogy más kikötőhelyet válasszon a' béhajózásra. Erre 28 kávt azt felelte: „Jól van, tudomásúl vétetik, 's egy más feleletben így nyilatkozott: „Tetszésed szerint fogok tselekedni, 's Néked mindenben engedelmeskedni: olly hirtelen, a' mint tsak lehet, az Egyházi Statusokba utazok, mivel Te úgy akarod, Te, a' ki Királyom, és Uram vagy, 's kinek mindent fogadok, a' mi tsak lelkiismeretemmel megegyeztethető: úgy, de az Ur napja, most ajtónk előtt van, 's főgondom, hogy azt Mafrában a' legjobban ünnepelem. Jun. 22-dikén még nem tett vala a' Prinze semmi előkészületeket az utazásra, sőt a' Király világos parantsolatjának ellenére Coimbra-ba mert, olly szín alatt, hogy Dom Migueltől bútsút veend. Azért Ferdinánd Király Jun. 30-kán ekképpen írt

hozzá: „Nem akarom türni, 's nem is türöm többé, hogy parantsolataimat külömbféle színek alatt kijádzad. Jelen levelem utolsó Hozzád, ha nem engedelmeskedel, és mivel testvéri kérésem, két hónapi levél váltás után semmire sem birhatott, tehát a' Törvény szerint fogok véled bánni, hanem ha tüstént útnak indulsz. Úgy fogok tselekedni, mint Regens, minden tekintet nélkül, kivéven, a' mivel koronámnak, és jobbágyaimnak tartozom. Más hasonló felszóllítások után kinyilatkoztatá a' Prinze, hogy mivel Ő Felsege, kéréseit meg nem halgatta, tehát ahoz tartja magát, a' mit mondott vólt, és hogy egyébberánt útazása dolgát, ne Ő véle, hanem Dom Miguellal igazítsa el. Ő Felsege erre fenyegetésekkel telyes parantsolatot küldött hozzá, mire a' Prinze Sept. 21-kén azt felelte, hogy hajóra ülend, mihelyt Dom Miguel, a' Portugallus Király, Lisbonának kikötőjét, mellyet akkor Dom Pedro katonái elfoglalva tartottak, meghódolanda. Ekkor történt Felseged idvezült Férjének szomorú halála. Sept. 29-kén és Oct. 5 kán a' Király ismételte a' környüállásokhoz alkalmaztatott parantsolatjait. A' Prinze viszonzta a' követnek, ki véle azokat Santarem-ban közölte: A' környüállások egészen megváltoztak: senkinek sints jussa valamit parantsolni: én senkinek sem tartozom engedelmeskedni, és számot adni. A' Spanyol thrónusra nyilvános, és ellemondhatatlan jussom vagyon, és így Te (a' Követ) vélem semmi parantsolatot sem közölhetsz. Én vagyok Spanyol Országnak törvényes Királya. Te a' jelen órától fogva Miniszterem leszel, 's azért töled engedelmességet kívánok, és azt, hogy első légy, ki engem uradnak elesmérjél. — (Folytatása következik.)

HELVÉTZIA.

(Constitutionnel.) Aug. 13-kán éj-jel a' Neuchatelois várat fel akar-ták törni. Nehányan mintegy 10 óra-kor belépődztak, de az örön álló kato-náktól észrevétetvén, a' kösziklán lebo-tsálkoztak a' vár éjszaki oldalán. Mi-vel katonák nem sokan voltak jelen, könnyen elszökhettek az úgy nevezett malom utszán. A' lázzadó felekezet ezen valóságot költeménynek hirdette ki, azt állítván, hogy az egész dolog tsak az ő vesztekre légyen koholva: úgy, de hiszen szemmel látott tanúk voltak je-len, kik mind a' megtámadókat, mind hátra hagyott nyomaikat látták, vala-minthogy a' helyszínen törvényes vizs-gálat is ment véghez, a' midőn a' ki-tört téglák tsalhatatlan próbájául szol-gálnak, — a' bizonyosan kárhozatos szándéknak.

B É T S.

A' Felsőges Tsászár és Tsászárné elhagyván Schönbrunni lakásokat Aug. 29 kén Morvaország fővárosába Brünne-be utaztak.

Ő Ts. R. Felsőge méltóztatott Aug. 19-kén költ Kir. határozata által Megyesi Báró Mednyánszky Alajos Ts. R. valóságos Kamarás Urat, eddig Magyar Kir. Helytartói Tanátsost a' Fő Mgu Magyar Kir. Udvari Cancelláriá-hoz Udvari Tanátsossá és Referendarius-sá kegyelmesen kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'son Aug. 29-kén Kérületi ül-ésekben folytatódtak a' tanátskozások a' tizedeket illető tikkely felett.

Derekegyházi áró. Magát a' földes Urat magasztalja, 's annak atyás-kodó kegyességü nagy. 's jó lelküségét egy fénykörbe helyhezi azon mély-tisz-telettel párosult hű-vonzódás, mellyel Uroknak adózni törekednek az ő tiszt-

jei. — Illy tiszteletbeli hódolások kitü-nő és ön magokra úgy mint kegyes Urokra dísz és fény sugárokát hintő bi-zonyságát adták Méltóságos Nagy Ká-rolyi Gróf Károlyi István, Tsászári és Királyi Fejedelmünk aranykultsos híve Ő Nagyságának, Szentes, Hold-Mező-Vásárdelyi uradalma tisztjei, mi-dőn Szent-István ditső első királyunk innepén, mint Méltóságos Urok óhaj-tott neve napján nem tsak díszes Iste-ni szolgálatot, melly alatt mozsarak durrogtanak, a' Derekegyházi udvari kápolnában tartatván, a' Mindenhatót Uroknak szerentsés, 's boldog létéért buzgó fohászsikkal, és ájtatos könyör-géseikkel kérték; hanem egyszersmind öröm érzelmeiktől lángoltatva számos jelesbb eleve ezen inneplésre meghí-vott vendégeiknek a' grófi kastélyban ebédet, 's dél estvéli mulatságot önnön költségeken adtanak. — Kitört a' jó ér-zésü, 's Urok eránt határtalan tiszte-lettel hajló uradalmi tisztviselőknek hű-séget, és óhajtásokat ömledező kebe-lökből a' valódi öröm, midőn annak bizonyításául, milly hatalmas lángjai lobogjanak sziveikben Urok eránti pél-dás szereteteknek, estvéli órákban mintegy tüzes fényben tétetett ama ki-világosított, 's Urok tiszteletére Hutiray Sándor a' Derekegyházi Tisztartó Ur törvény tanuló fiának művészi ügyes-sége által emelt díszes alkotvány, mel-lyen, annak közepén lángok lobogván, a' Méltóságos Gróf Nemzeti tzmje alatt ezen felülírás vala olvasható:

Kit mély tiszteletünk tárgyaz, kedvel-te Urunknak,

Szívünk hódolván, éjjen ez áldozatunk.

Valóban mind azoknak, kik eme, Tekintetes Brünek Jó'sef Ur a' Méltó-ságos Gróf minden uradalmi Igazgató-jának bölts és helyes intézetei által esz-közlött lelkes inneplésen megjelentenek,

kebeleiket öröm 's vig érzetek fogák el, látván a' tiszta szeretet, és hű tisztelet fonta lántzait, mellyek emederek tisztviselőket kegyes, 's nagy lelkes Urokhhoz, mint — attyokhoz tsatolják.

Kir. Tanátsnok Párniczky Mihály Ur f. h. 20-kán több évi húzamos tüdő-nyavalya-gyengélkedése után, munkás életének 76 dik évében kimult. A' boldogult érdemes tek. Pestvmegyénél kezdé hivatali pályáját, 1785 ben kerületi biztossá lett, utóbb Gömörben a' főjegyzői hivatalt egész 1791-ig viselte, honnan a' nagymélt. udv. Kantzellariához concipistának neveztetvén, ottani 14 évi hivataloskodása után, kir. Felségünk kir. tanátsosának nevezé ki.

Szombathely Aug. 20-kán. Folyó hónap 9-kén meghalálozott Német-Szecsödi jószágán Tek. Nemes-Népi Diénes Ferentz Ur, több ts. vármegyék' táblabírája, 's a' helvetziai vallást követő Dunántúli Superintendenciában az Eörségi Esperestségnek kúratora, életének 78 évében. A' boldogultban Tek. Vas vármegye egy jeles tudományú, szép tulajdonságú férjfit, 's a' közjó előmozdításában buzgón fáradozó, egyik előkelő táblabíráját veszté el.

E R D É L Y.

Kolozsvárt. Jul. 26-kán tartott országos ülésben felolvastatván Ő ts. kir. Felségének f. e. Jul. 18-kán költ kegyelmes kir. leírása, ez akkor közíratra kéretett. Az azon időtől fogva August. 16-dik napjáig tartott országos ülésekben az azon kegyelmes királyi leírás következtében készitendő felírás felett folytak a' tanátskozások. Aug.

18-dik és 19 dik napjain tartott országos ülésekben hasonló képpen az elnöki eskü forma vétetett vizsgálat alá. — Aug. 20-dikán első magyar király szent István innepe lévén, ülés nem tartatott, hanem a' piatzi r. catholicum nagy székes templomban r. cath. Püspök Kovács Miklós Ur Ő Exja egy nagy misét tartott, mellynek végzetével kánonok 's Kolozsvári plébános plébános főtiszt. Kedves István Ur ezen innephez alkalmaztatott velős beszédet tartott, mellyben előadta mitsoda jótéteményeket tett az Isten szent István 1-ső magyar király általa' magyarnemzetre, annak külső helyezetére 's lelki állapotjára nézve. Ezen vallásos 's nemzeti istenitiszteleten jelen volt Fő hertzeg Ferdinánd Ő királyi Fensége, a' kir. főkormányzszék 's sok országgyűlési tagok. E. H.

A' Pénz folyamat September' 1-jénn;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 98 3/4
Az 1820-béli sorsosok: — —
Az 1821-béli hasonlók: 136 3/4
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Oblitzióji: 57 for. keltek, mind Conv.
Bank-Aktziák keltek 1235 2/3 for. ton.
Conv. Pénzben.

Béts. Felsőégi rendelés szerént a' folyó September hónapban a' Bétsi kenyérsütők a' közönséges krajtzáros zsemlyét 1/4 lattal kisebbekre szakaszthatják, a' rozs kenyér és egyéb zsemlyék a' mult hónapi mekkoraságokban meghagyattak, más kenyérnemük nagyobbakra szakaszatnak. A' marhahús fontja 9 pengő kr-ra vagy 22 1/2 kr-ra határozottat váltóban.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)